

An aerial photograph showing a multi-lane highway with several cars and a truck. Below the highway is a river flowing through a lush green forest. To the left of the river, there are residential buildings and a parking lot with several cars. The text is overlaid on the center of the image.

Juridisch instrumenten voor sturing op grondgebruik

Conferentie Veranderend grondgebruik

FLO Legal

Programma

- Schets instrumenten Omgevingswet
- Motivering
- Voorbeeldregels
- Vragen / discussie

Instrumenten en beleidscyclus

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor rijk, provincie en gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programma-tische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebieds-dekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

5 Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

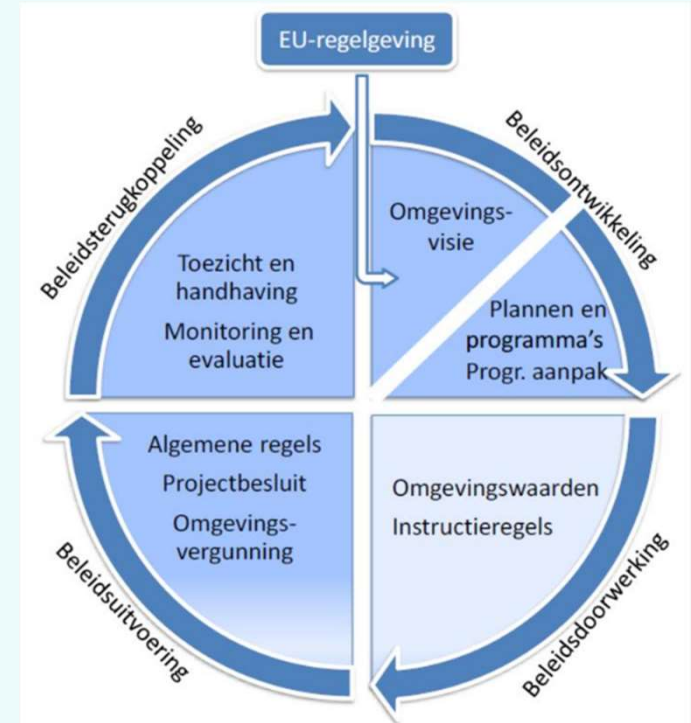

6 Projectbesluit

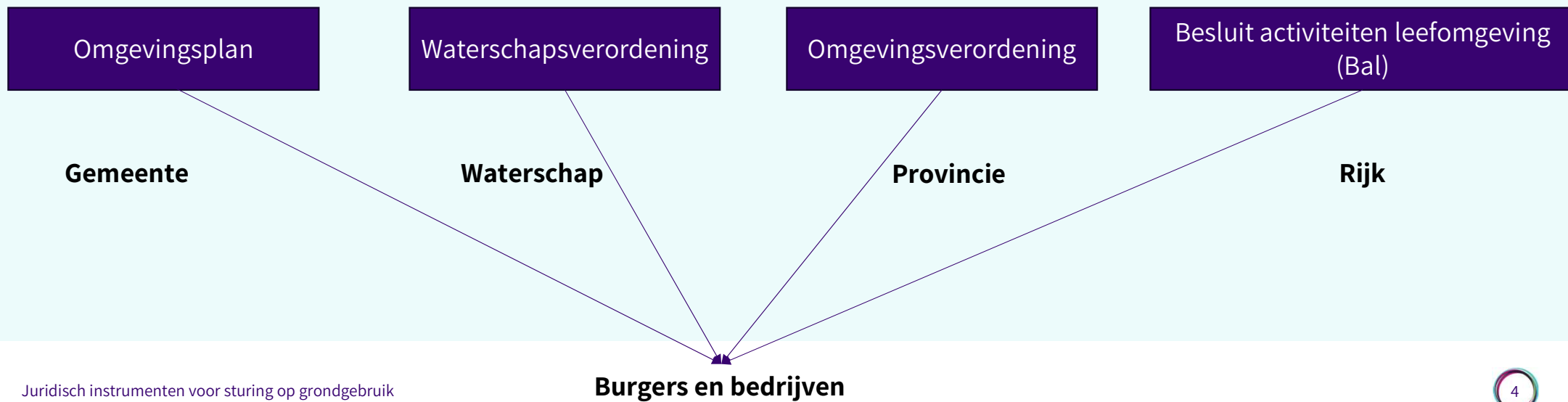
Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

Omgevingswet

Juridische instrumenten

Juridische instrumenten

Omgevingsplan

Gemeente

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*
- *Aanscherpen bruidsschatregels*

Waterschapsverordening

Waterschap

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*
- *Aanscherpen bruidsschatregels*

Omgevingsverordening

Provincie

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Rijk

- *Rechtstreeks werkende regels*

Juridische instrumenten

Rijk Provincie Waterschap

Projectbesluit

Omgevingsplan

Rijk Provincie

Instructieregels /
instructie

Waterschapsverordening

Omgevingsverordening

Besluit activiteiten leefomgeving
(Bal)

Gemeente

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*
- *Aanscherpen bruidsschatregels*

Waterschap

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*
- *Aanscherpen bruidsschatregels*

Provincie

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*

Rijk

- *Rechtstreeks werkende regels*

Juridische instrumenten

Rijk Provincie Waterschap

Projectbesluit

Omgevingsplan
(Voorbereidingsbesluit)

Gemeente

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*
- *Aanscherpen bruidsschatregels*

Rijk Provincie

Instructieregels /
instructie

Waterschapsverordening

Waterschap

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*
- *Aanscherpen bruidsschatregels*

Omgevingsverordening

Provincie

- *Rechtstreeks werkende regels*
- *Maatwerkregels Bal*

Besluit activiteiten leefomgeving
(Bal)

Rijk

- *Rechtstreeks werkende regels*

Vorbereidingsbesluit

- Gemeente: voorbeschermingsregels met het oog op omgevingsplanwijziging
- Provincie/Rijk: voorbeschermingsregels met het oog op instructieregels
- Voorbeschermingsregels kunnen o.a. inhouden:
 - » verbod, verbod behoudens vergunning, verbod behoudens melding
 - » buiten toepassing verklaren van bestaande regels omgevingsplan
- Voorbeschermingsregels kunnen niet gaan over bestaande activiteiten
- Vorbereidingsbesluit vervalt als niet binnen 1,5 jaar
 - » het omgevingsplan is gewijzigd
 - » de instructieregels zijn gesteld

Aanvullende instrumenten

- Maatwerkvoorschriften / vergunningvoorschriften
- Inrichtingsbesluit
- Gedoogplichten
- Onteigening
- Nadeelcompensatie

Motivering

- Zorg voor een draagkrachtige motivering
- Breng alle gevolgen in beeld
- Denk goed na over overgangsrecht
- Gebruik onderzoeken en handreikingen

Voorbeeld: <https://www.urgenda.nl/gemeenten-hebben-juridische-plicht-en-mogelijkheid-om-burgers-te-beschermen-tegen-pesticiden/>

Voorbeeldregels (IenW Factsheet aanpassen grondgebruik voor KRW)

- Bescherming / verbetering waterkwaliteit in beekdal
- Provincie stelt instructieregels op voor omgevingsplan en waterschapsverordening
- Plus voorbereidingsbesluit voor het omgevingsplan
- Gemeente en waterschap verwerken deze instructieregels in het omgevingsplan en de waterschapsverordening

Voorbeeld instructieregels

Paragraaf x.x.x Instructieregels teelt in de openlucht in <naam beekdal>

Artikel x.x Maatwerkregel omgevingsplan gebruik meststoffen op landbouwgronden

1. Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op <naam beekdal> worden daarin voor het telen van gewassen in de openlucht, bedoeld in paragraaf 3.6.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, maatwerkregels gesteld die het op of in de bodem brengen van meststoffen als bedoeld in paragraaf 4.116 van dat besluit zodanig beperken dat de emissies naar oppervlaktewater en grondwater, ten gevolge van het op de bodem brengen van meststoffen, niet in de weg staan aan het bereiken van een goede toestand in de betreffende waterlichamen.
2. De maatwerkregels hebben geen betrekking op gebruiksnormen voor meststoffen op landbouwgronden.

Voorbeeld instructieregels

Artikel x.x Maatwerkregel waterschapsverordening teeltvrije zone

1. Voor zover een waterschapsverordening van toepassing is op <naam beekdal> worden daarin maatwerkregels opgenomen op artikel 4.723d, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, die zorgen voor een zodanig brede teeltvrije zone dat de emissie van gewasbeschermingsmiddelen wordt geminimaliseerd.
2. Aan dit artikel wordt voldaan met ingang van 1 januari 2025.

Voorbeeld regel voorbereidingsbesluit

Afdeling x.x Voorbeschermingsregels gebruik meststoffen op landbouwgronden

1. In aanvulling op artikel 4.1185 van het Besluit activiteiten leefomgeving worden dierlijke meststoffen, herwonnen fosfaten, compost, overige organische meststoffen en stikstofkunstmest niet op of in de bodem gebracht als de grondwaterstand hoger is dan 10 cm onder het maaiveld.
2. Bij het telen van mais en groentegewassen wordt uitsluitend rijenbemesting toegepast.

Voorbeeld regel waterschapsverordening

Artikel x.x Maatwerkregel teeltvrije zone

In afwijking van artikel 4.723d, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt bij het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen langs een oppervlaktewaterlichaam een teeltvrije zone aangehouden waarbij wordt voldaan aan tabel x.x.

Tabel x.x Teeltvrije zone

Soort gewas	Teeltvrije zone in centimeter
Aardappelen, uien, bloembollen en bloemknollen, aardbeien, asperges, prei, schorseneren, sla, wortelen en vaste planten	<a> of meer
Boomkwekerijgewassen	 of meer
Pit- en steenvruchten	<c> of meer
Overige gewassen	<d> of meer

Vragen?

Contactgegevens

FLO Legal
Simon Handgraaf

06 288 57 089
simon@flolegal.nl

